

ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมของประชาชน ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

Factors Promoting Public Participation in Activities Development of Phitsanulok Municipality, Phitsanulok Provincences

สมคิด ศรีสิงห์*

บทคัดย่อ

ในการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนากิจกรรมชุมชน เขตเทศบาลนครพิษณุโลก 2) ศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กิจกรรมชุมชน เทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างงานวิจัยคือ ประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก 365 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น และดัดแปลงจากการศึกษาค้นคว้า จากตำรา เอกสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กิจกรรมของเทศบาลนครพิษณุโลก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย อันแรกคือ ความสามัคคี ความผูกพัน ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วน

ท้องถิ่น ความโปร่งใส ภาวะผู้นำ การรับข่าวสาร ความมั่นคง การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม และความรู้สึกเป็นเจ้าของ

สำหรับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา กิจกรรมชุมชนของเทศบาลนครพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายปัจจัยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย อันดับแรกคือ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์จากการดำเนินการ และการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบและติดตามผล

จากผลการสอบถามสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ทางด้านบุคคล ชุมชน และองค์กร พบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนทางด้านบุคคล ประกอบด้วย ความมั่นคง การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ทางด้านชุมชน ประกอบด้วย ความสามัคคี การรับข่าวสาร ทางด้านองค์กร ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ ความโปร่งใส มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชน แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยด้านความมั่นคง และความผูกพัน มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางลบ

คำสำคัญ : ปัจจัยที่ส่งเสริม/การมีส่วนร่วม/การพัฒนา กิจกรรม/เขตเทศบาลนครพิษณุโลก

*มหาวิทยาลัยปทุมธานี

Abstract

The purposes of this research were 1) to study public participation levels in community activities development of Phitsanulok Municipality, Phitsanulok Province 2) to study factor promoting public participation in community activities development of Phitsanulok Municipality, Phitsanulok Province. The sample consisted of 365 persons in the area of Phitsanulok Municipality. The research tool was a questionnaire which is divided into 3 parts. The questionnaire created and designed by the researcher reference from documents, academic journals and research related to the field. The statistics employed to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation and multiple regression analysis.

The research findings revealed that:

The overall factors promoting participation in community development in Phitsanulok Municipality activities development in Phitsanulok Municipality was at high level. Considering the types of participation, they are rated from high to low mean orderly as following: solidarity, attachment, knowledge on local government, transparency, leadership, information acknowledgement, security, social group membership and sense of ownership.

Factor affecting in factors promoting participation in Phitsanulok Municipality were generally at a high level. Considering individually the factors were rated orderly from high to low mean as following: participation in receiving the benefit of operation, participation in aiding and following up.

According to the hypothetical trail to find out relationship in each aspect, the results indicate as following:

In term of personal aspect, the security and social group membership play a major role in explain in the participation on local people in community.

For the community aspect, sodality directly information acknowledgement unexpectedly security and attachment have a negative relation to the participation of promoting factors, participation in community development in Phitsanulok Municipality.

Finally in terms of the organizational aspect, leadership and transparency are significant factors that directly related to the participation in community activities development in Phitsanulok municipality unexpectedly security and attachment have a negative relationship to the participation of promoting in Phitsanulok Municipality.

Keyword: Factors Promoting/Participation/Activities Development/Phitsanulok Municipality

บทนำ

เทศบาลนครพิษณุโลก เป็นเทศบาลขนาดใหญ่ที่พัฒนามาจากเทศบาลเมืองพิษณุโลก มีพื้นที่กว้างขวาง และมีชุมชนต่าง ๆ ตั้งอยู่ในพื้นที่หลายชุมชน ได้รับการยกฐานะมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 ตามนโยบายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทยที่กำหนดรูปแบบจัดตั้งชุมชนโดยการรวมตัวของประชาชน กำหนดรูปแบบการบริหารขึ้นให้เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหาของประชาชน นโยบายสำคัญคือการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน มีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนส่งเสริม

ความร่วมมือของประชาชนในชุมชนกับเทศบาลด้วย ปัจจุบันเทศบาลนครพิษณุโลกมีการจัดตั้งชุมชนแล้ว 54 ชุมชน และสามารถจัดตั้งเพิ่มขึ้นไปได้อีกถึง 90 ชุมชน ภายในปี พ.ศ. 2560 แต่ละชุมชนมีคณะกรรมการบริหารชุมชน ๆ ละ 10 คน การบริหารชุมชนได้รวมชุมชนเข้าด้วยกันเป็น 4 โซน (เขต) แต่ละเขตมีชุมชนสังกัดอยู่ระหว่าง 12 - 15 ชุมชน

เทศบาลนครพิษณุโลกได้จัดดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ มาโดยตลอด และได้รับรางวัลจากการจัดกิจกรรมสาขาต่างๆ ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ต่อเนื่องกันมาทุกปีดังเช่น ปี 2549 (95 รางวัล) 2550 (5 รางวัล) 2551 (11 รางวัล) 2552 (12 รางวัล) 2553 (10 รางวัล) รางวัลที่ได้รับเป็นรางวัลที่ให้แก่บุคคล และองค์กร ในฐานะเป็นผู้บริหาร องค์กรดีเด่น และเป็นองค์กรที่มีกิจกรรมบริการสาธารณะดีเด่น (เทศบาลนครพิษณุโลก 2554)

ความสำเร็จต่างๆ จากผลงานกิจกรรมดีเด่นแทบทุกปีเหล่านี้ จะเกิดขึ้นไม่ได้เลย หากขาดความร่วมมือสนับสนุนจากทุกภาคส่วนต่างๆ อันประกอบด้วยภาค องค์กรเทศบาลนครพิษณุโลก ภาคการบริหารกิจกรรมของคณะผู้บริหารเทศบาลนครพิษณุโลก และผู้บริหารชุมชน อันประกอบด้วย ประธานชุมชน คณะกรรมการบริหารชุมชน และภาคส่วนประชาชน ซึ่งอาศัยอยู่ในแต่ละเขตชุมชน ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ อย่างจริงจังจนประสบความสำเร็จ

ซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างยิ่งหากได้มีการวิจัย และนำเสนอข้อมูลความเป็นจริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อเทศบาล ตลอดจนองค์กรในส่วนท้องถิ่นอื่นๆ เพื่อจะได้นำไปปฏิบัติ นำไปปรับปรุงแก้ไขในการจัดดำเนินกิจกรรมต่างๆ ภายในเขตความรับผิดชอบของตน เพื่อสนองนโยบายการบริหารการปกครองส่วนท้องถิ่นให้ได้ผลดี และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง การสร้างเสริมปัจจัยต่างๆ ที่จะนำไปสู่ความร่วมมือในการจัดกิจกรรมของทุกภาคส่วนในท้องถิ่นได้เป็นอย่างดียิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนา กิจกรรมชุมชน และศึกษาปัจจัยที่ส่งเสริมต่อการมีส่วนร่วม ในการพัฒนา กิจกรรมชุมชน ของประชาชนในเขตเทศบาล นครพิษณุโลก

ประโยชน์ของการศึกษา

ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วม และทราบถึงปัจจัยหลักสำคัญที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

สามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการกำหนดนโยบาย และวางแผนเพื่อแก้ไขปัญหาในการพัฒนา กิจกรรมชุมชนของเทศบาล และท้องถิ่นอื่นได้

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตด้านประชากร ศึกษาจากประชากรที่อาศัยอยู่ในชุมชนเทศบาลนครพิษณุโลก ที่มีอายุ ตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป

ขอบเขตด้านพื้นที่ จากชุมชนต่างๆ จำนวน 54 ชุมชน ที่จัดตั้งขึ้นในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก

ขอบเขตด้านเวลา ศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2556 ถึง มีนาคม 2557

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ศึกษาโดยใช้วิธีการจัดเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field-work Research), ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire), สัมภาษณ์ และการประชุมกลุ่มย่อย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิจัยผสมผสานระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ครอบคลุมตัวแปรหลักที่กำหนดรวม 3 ด้าน คือ ด้านบุคคล ด้านชุมชน และด้านองค์กร ซึ่งมีปัจจัยสำคัญ 9 ด้าน คือ ด้านความมั่นคง การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ความรู้ ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น การรับรู้ข่าวสาร

ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความสามัคคี ความผูกพัน ภาวะผู้นำ และความโปร่งใส การวิจัยเชิงคุณภาพ เลือกใช้วิธีการศึกษาแบบสัมภาษณ์เชิงลึก จากผู้ให้ข้อมูลในชุมชนซึ่งประกอบด้วย ประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิชุมชน กรรมการชุมชน และประชาชน และการประชุมกลุ่มย่อย (Grouping Discussion) จากตัวแทนประธานชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิชุมชน จากโซน (เขต) ที่ไม่ได้ทำการสำรวจภาคสนาม

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ

ทดสอบสมมติฐานโดยใช้การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ใช้นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

1. ระดับของการมีส่วนร่วมตามขั้นตอนต่างๆ

1.1 **ขั้นตอนรวม** ทั้ง 5 ขั้นตอน มีการเข้าร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก และในแต่ละขั้นตอนย่อยก็เข้าร่วมในระดับมากเช่นกัน

1.1.1 ขั้นตอนการเริ่มโครงการ/กิจกรรม

และขั้นตอนการวางแผน เป็นขั้นตอนที่ประชาชนเข้าร่วมอยู่ด้วยในลำดับสูงสุดทั้งนี้มาจากการที่คณะกรรมการผู้ดำเนินโครงการได้เข้าไปเผยแพร่ข้อมูล และความเป็นจริงต่างๆ เบื้องต้นให้กับประชาชนในชุมชน ก่อนที่จะเริ่มดำเนินกิจกรรม รวมทั้งมีการโฆษณารายละเอียดต่างๆ ทางวิทยุกระจายเสียงในชุมชน ประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ ท้องถิ่นล่วงหน้าเป็นแรมเดือนแล้ว รวมถึงประชาชนและคณะกรรมการชุมชน ได้นำเอาแผ่นปลิว แผ่นพับ โฆษณาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมในชุมชน ไปติดประกาศไว้ที่ศาลากลางหมู่บ้าน (ชุมชน) และแจกจ่ายให้ถึงมือประชาชนโดยตรง ทำให้เกิดกระแสความร่วมมือร่วมใจเป็นอย่างมาก ดังนั้น เมื่อมีการประชุมวางแผนกำหนดระยะเวลาการทำงาน จึงทำให้ประชาชนสนใจเข้าไปร่วมเสนอความคิดเห็น กำหนดวิธีการต่างๆ ร่วมกับคณะกรรมการ

ดำเนินงาน (ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นบุคคลในชุมชนด้วย) โดยมีปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริมคือ

- ขั้นตอนการเริ่มโครงการ ปัจจัยสำคัญคือ การร่วมศึกษาสาเหตุของปัญหาภายในชุมชน และการร่วมศึกษาสาเหตุของปัญหา มาจากการที่ประชาชนซึ่งอยู่ในชุมชนนั้นๆ เอง ย่อมทราบถึงสาเหตุของปัญหา และสามารถชี้แนะถึงการเกิด การแก้ไขปัญหานั้นๆ ได้อย่างถูกต้อง

- ขั้นตอนการวางแผนโครงการ มีการเข้าร่วมกิจกรรมในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยการกำหนดนโยบาย และวัตถุประสงค์ของโครงการ อยู่ในลำดับสูงสุด ซึ่งมาจากการที่ประชาชนเข้าใจถึงข้อมูล ที่มาแห่งปัญหาที่อยู่แล้ว จึงสามารถกำหนดเป็นนโยบาย และวัตถุประสงค์เพื่อปฏิบัติได้ง่ายและตรงประเด็นการพัฒนาได้มากกว่าที่จะคาดหวังหรือคาดเดาเอาเอง

1.1.2 ขั้นตอนการดำเนินงาน ปัจจัย

สำคัญคือ การขอความช่วยเหลือจากภายนอก ซึ่งหมายถึง การขอความช่วยเหลือด้านเครื่องมือ อุปกรณ์ทางเครื่องจักรกล จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ชุมชนใกล้เคียง อ.บ.ต. ที่มีเขตติดต่อกัน เทศบาลตำบล และเทศบาลที่พัฒนาขึ้นมา จากองค์การบริหารส่วนตำบล บริษัท ห้างร้านที่มีจิตศรัทธา ให้ความช่วยเหลือ

1.1.3 ขั้นตอนการติดตามและประเมิน

ผล เข้าร่วมด้วยในระดับมาก โดยเฉพาะการประเมินผลงานสำเร็จตามวัตถุประสงค์ อยู่ในลำดับสูงสุด เพราะประชาชนเล็งเห็นความสำเร็จของโครงการ เป็นการช่วยพัฒนาชุมชน ให้เจริญก้าวหน้า ความสำเร็จจากโครงการส่งผลต่อความภาคภูมิใจของประชาชนในชุมชนเป็นอย่างมาก

1.1.4 ขั้นตอนการร่วมรับผลประโยชน์

เข้าร่วมด้วยในระดับมาก โดยปัจจัยที่เข้าร่วมสูงสุดคือ การฉลองความสำเร็จ ซึ่งทางเทศบาลและชุมชนจะจัดขึ้นเมื่อโครงการ หรือกิจกรรมนั้นๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยความภาคภูมิใจ

ปัจจัยที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนากิจกรรมชุมชน

1. **ปัจจัยหลัก** ที่ทำการวิจัยมี 3 ด้าน คือ ด้านบุคคล ด้านชุมชน และด้านองค์กร ผลการวิจัยทั้ง 3 ด้านมีระดับการส่งเสริมระดับมากทุกด้าน โดยมีปัจจัยด้านองค์กร มีการส่งเสริมลำดับสูงสุด รองลงไปคือ ด้านบุคคล และด้านชุมชน ที่มีค่าเฉลี่ยการส่งเสริมการเข้าร่วมในระดับใกล้เคียงกัน

1.1 **ปัจจัยหลักด้านองค์กร** โดยรวมมีการส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมของประชาชนในระดับมาก โดยเฉพาะปัจจัยที่เกี่ยวกับความโปร่งใส ประชาชนเชื่อมั่นว่าองค์กรที่จัดกิจกรรมจะให้บริการที่ดีต่อชุมชน และในการจัดกิจกรรมมีการปฏิบัติอย่างถูกต้องตามระเบียบข้อบังคับ ไม่มีพฤติกรรมแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตัว ความเชื่อมั่นและเชื่อใจเช่นนี้ ส่งผลให้ได้รับความร่วมมือจากประชาชนในชุมชนต่างๆ เป็นอย่างดี จึงทำให้กิจกรรมต่างๆ ของเทศบาลนครพิษณุโลกสำเร็จด้วยดี และได้รับรางวัลเชิดชูเกียรติเสมอมา

1.2 **ปัจจัยหลักด้านบุคคล** ซึ่งถือว่าเป็นตัวการอันสำคัญยิ่งในการปฏิบัติกิจกรรม โดยรวมมีการส่งเสริมในการเข้าร่วมกิจกรรมพัฒนาชุมชนในระดับมากเช่นกัน โดยเฉพาะปัจจัยเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่น เป็นประเด็นส่งเสริมลำดับสูงสุด การรับรู้ข่าวสารเป็นประเด็นสำคัญรองลงมา นั่นคือ การที่ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการปกครองท้องถิ่น จะทำให้พวกเขาทราบถึง สิทธิ หน้าที่ ที่พึงมีต่อการจัดกิจกรรมในชุมชน เพื่อความเจริญรุ่งเรืองของท้องถิ่น-ชุมชน รวมถึงจากการรับรู้ข่าวสารที่เผยแพร่ในชุมชนอยู่เป็นประจำ ช่วยกระตุ้นให้รู้ซึ้ง เข้าอกเข้าใจกิจกรรมที่จะเกิดขึ้นในชุมชน และอยากจะทำไปร่วมด้วยช่วยกัน เพื่อประโยชน์ของท้องถิ่นหรือชุมชนของตน

1.3 **ปัจจัยหลักด้านชุมชน** ซึ่งเป็นปัจจัยหลักอันสำคัญยิ่ง เพราะหากชุมชนจะคิดทำกิจกรรมไม่พร้อมหรือไม่เหมาะสมที่จะพัฒนา ก็ยากที่จะปฏิบัติกิจกรรมเช่นนั้นได้ ผลการวิจัย มีประเด็นสำคัญด้านชุมชนอยู่ในระดับ

มากทุกปัจจัย คือ ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความสามัคคี และความผูกพัน โดยเฉพาะประเด็นความผูกพัน ส่งผลต่อการเข้าร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมของประชาชนในทุกชุมชนเป็นอย่างมาก ผลจากสัมภาษณ์ทุกคนตอบเช่นเดียวกันว่า มีความผูกพันกับชุมชน เพราะเป็นสถานที่เกิด ที่ทำมาหากิน และมีญาติมิตรในชุมชนแห่งนี้ เมื่อมีกิจกรรมจึงยินดีและเต็มใจเข้าร่วมด้วยเป็นอย่างดี ประเด็นความสามัคคีก็เป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเข้าร่วมพัฒนากิจกรรมเป็นอย่างมาก เพราะความสามัคคีทำให้เกิดความรัก ความสนิทสนมอยากเห็นท้องถิ่นของตนเจริญก้าวหน้า

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัยครั้งนี้คือ การใช้ปัจจัยเชิงบวกแก่ประชาชนมีผลทำให้ประชาชนในชุมชนเข้าร่วมพัฒนากิจกรรมนั้นมากขึ้น

จากผลการวิจัยซึ่งได้วิเคราะห์สมมติฐานของตัวแปรอิสระ และตัวแปรตามด้วยสถิติการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions)

ผลคือ ปัจจัยความมั่นคง เป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น การรับรู้ข่าวสาร ความรู้สึกเป็นเจ้าของ ความสามัคคี ความผูกพัน ภาวะผู้นำ ความโปร่งใส เชิงบวก มีผลส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมชุมชน ในเขตเทศบาลนครพิษณุโลก จังหวัดพิษณุโลก

ปัจจัยย่อยที่สำคัญ (ประเด็นสำคัญ) ที่ช่วยส่งเสริมปัจจัยความมั่นคง ปัจจัยส่งเสริม คือ มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินมีการศึกษาที่ดี และมีสุขภาพที่แข็งแรง

ปัจจัยการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคม ปัจจัยส่งเสริม คือ การส่งเสริมให้แต่ละกลุ่มพัฒนามากขึ้น รวมถึงช่วยปรับทัศนคติของกลุ่มให้เห็นว่า เมื่อกิจกรรมต่างๆ ได้รับการพัฒนาแล้ว ย่อมมีผลกระทบมาสู่กลุ่มต่างๆ ทางสังคมด้วย

ปัจจัยความรู้ความเข้าใจเรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ปัจจัยส่งเสริม คือ การทำให้ประชาชนมีความรู้

ความเข้าใจเรื่องการปกครองท้องถิ่นมากขึ้น

ปัจจัยการรับรู้ข่าวสาร ปัจจัยที่ส่งเสริม คือ ให้ประชาชนรับรู้ข่าวสารได้หลายๆ ทาง โดยเฉพาะกิจกรรมทางวิทยุ โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ต่างๆ แผ่นปลิว แผ่นพับ

ปัจจัยความรู้สึกเป็นเจ้าของ ถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่งหากประชาชนมีความรู้สึกว่าเป็นเจ้าของกิจกรรม ก็จะให้ความร่วมมือมากขึ้น ปัจจัยส่งเสริมที่สำคัญ คือ มีการจัดกิจกรรมทางวัฒนธรรมประเพณีให้แก่ชุมชนมากกิจกรรม และบ่อยขึ้น

ปัจจัยความสามัคคี เป็นปัจจัยที่ประชาชนทั้งหลายมีความต้องการให้เกิดมียิ่งกว่าปัจจัยอื่นใด เพราะหากในชุมชนคนมีความสามัคคีกันดี มีความร่วมมือกันในการปฏิบัติกิจกรรมได้ง่าย และมีความสำเร็จสูง

ปัจจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำ ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม คือ ความต้องการได้ผู้นำประเภทใจกว้าง มีความเป็นกันเอง

ปัจจัยเกี่ยวกับความโปร่งใส ปัจจัยสำคัญที่ส่งเสริม คือ ผู้นำที่บริหารกิจกรรมต้องใจซื่อมือสะอาด รวมถึงในการบริหารงานควรชี้แจงความความก้าวหน้าของโครงการอยู่ตลอด สามารถให้ประชาชนเข้าไปช่วยเหลือตรวจสอบได้

ปัจจัยเกี่ยวกับความผูกพัน เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่ควรส่งเสริมให้มากขึ้น เพราะหากคนในท้องถิ่นมีความรู้สึกผูกพันกับชุมชน กิจกรรมใดๆ ที่จัดขึ้นก็ย่อมได้รับความร่วมมือ และสู่ผลสำเร็จ แต่ผลวิจัยพบว่า

ส่วนใหญ่ยังขาดความเอื้ออาทรห่วงใยในชุมชน ถึงถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารท้องถิ่น ต้องเอาใจใส่ ส่งเสริมให้มากขึ้น

สรุปผลการวิจัย

การมีส่วนร่วมของประชาชนในกิจกรรมพัฒนาของชุมชน เป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งในการปกครองส่วนท้องถิ่น ในการปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยปัจจุบัน เพราะท้องถิ่นจะเจริญก้าวหน้าได้มากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ เป็นสำคัญ ในอดีตที่ผ่านมามีความเจริญก้าวหน้าของท้องถิ่นเป็นไปได้อย่างเชื่องช้า ทั้งที่ฝ่ายบ้านเมืองเองก็มีโครงการต่างๆ ที่ส่งเสริมพัฒนาชุมชนอย่างมากหลาย สาเหตุมาจากไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนอย่างเต็มที่นั่นเอง ต่างจากชุมชนของประเทศที่พัฒนาแล้ว ประชาชนของเขามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะการให้ความร่วมมือกับฝ่ายปกครองเป็นอย่างดีจนกิจกรรมต่างๆ สำเร็จลุล่วงมีผลทำให้สังคมของเขาพัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว ด้วยเหตุดังกล่าวจึงเป็นเหตุผลหลักที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาว่า ประชาชนในชุมชนของเราต้องการปัจจัยใดบ้างที่จะช่วยกระตุ้นให้พวกเขาเกิดความกระตือรือร้น และสนใจอยากมีส่วนร่วมในการพัฒนากิจกรรมชุมชนของตนบ้าง ซึ่งจะได้รับคำตอบจากผลการวิจัยเรื่องนี้ สามารถนำผลวิจัยมาใช้เพื่อการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของประชาชนได้เป็นอย่างดี

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. (2548). การปกครองท้องถิ่นไทย หลักการและมติใหม่ในอนาคต. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.
- จรัส สุวรรณมาลา.(2550). **วัฒนธรรมทางการเมืองท้องถิ่นในประเทศไทย ใน วัฒนธรรมทางการเมืองจริยธรรม และการปกครอง.** รายงานวิจัยเสนอต่อสถาบันพระปกเกล้า.
- เทศบาลนครพิษณุโลก. (2554). **รายงานประจำปี.** พิษณุโลก: สำนักงานเทศบาลนครพิษณุโลก
- ดิน รัชฎูปุทธิ. (2546). **การบริหารการพัฒนา: ความหมาย เนื้อหา แนวทางและปัญหา.** กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทัชเชษฐ์ นิยมสุข. (2551). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของเทศบาลในเขตปริมณฑลของกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี.
- ทวีศิลป์ กุลนาคดล. (2550). การพัฒนาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการวางแผนชุมชนเพื่อการบูรณาการสู่การวางแผนพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา. **วารสารการศึกษาและการพัฒนาสังคม, 3(2),** 101-112.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. (2546). **การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง.** กรุงเทพฯ: 589 Print.
- นรินทร์ จงวุฒิเวศย์. (2531). **แนวทางวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน.** กรุงเทพฯ: คักดีโสภาการพิมพ์